

УДК 656.025:334.012.82

ПЕРСПЕКТИВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТРАНСПОРТНИХ КОРИДОРІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Панченко Н.Г., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Одним із головних напрямків реалізації транспортної політики в світі останнім часом є організація функціонування і розвитку міжнародних транспортних коридорів та залучення їх до міжнародної транспортної мережі. Це обумовлено факторами глобалізації, нової науково-технічної революції, світовими інтеграційними процесами.

Міжнародні транспортні коридори (МТК) – сукупність різних видів транспорту, що забезпечують значні перевезення вантажів і пасажирів на напрямках їх найбільшої концентрації. Транспортні коридори виконують роль кровоносних судин у світових інтеграційних процесах.

Останні 8-10 років Україна веде активну політику підтримки європейських ініціатив по МТК, пропонує свої варіанти коридорів Європейському співтовариству.

За результатами досліджень англійського інституту «Рендел», щодо коефіцієнта транзитності Україна займає перше місце в Європі. Але на сьогодні ступінь використання транспортної інфраструктури України ще досить низький. Створення транспортних коридорів та входження їх до міжнародної транспортної системи визнано пріоритетним загальнодержавним напрямом розвитку транспортно-дорожнього комплексу України.

Згідно з Концепцією розвитку транспортно-дорожнього комплексу (ТДК) України на середньостроковий період та до 2020 року передбачено активізацію процесів інтеграції ТДК України до європейської та світової транспортних систем. В 2010 році обсяги перевезень вантажів всіма видами транспорту загального користування збільшилися на 4,3% у порівнянні з попереднім роком, за 1 півріччя 2011 року на 5,0% до аналогічного періоду минулого року.

Відповідно прогнозам очікується щорічне зростання попиту на транспортні послуги на 4-5%, обсяги перевезень вантажів до 2015 року можуть збільшитися на 27-28%, пасажирів – на 2,7%, а у перспективі до 2020 року обсяг перевезень вантажів – у 1,5-2 рази, пасажирів – у 1,3-1,5 рази.

Констатовано, що на сьогодні транспортна система України не в повній мірі готова до забезпечення перевезень у таких обсягах. Внаслідок недостатнього розвитку

нормативно-правової бази і низького інвестиційного потенціалу ТДК, збільшується зношення технічних засобів, погіршується їх структура, не забезпечується належна безпека руху, зростає негативний вплив діяльності транспорту на навколишнє природне середовище та здоров'я людини.

Все це в умовах жорсткої конкуренції призводить до витіснення українських перевізників з міжнародних ринків транспортних послуг, знижує якість обслуговування вітчизняних підприємств і населення, створює реальну загрозу економічній безпеці держави.

Основними проблемами, які стримують забезпечення зростаючого за обсягами та якістю попиту на транспортні послуги, визнані:

- недостатнє оновлення основних фондів усіх видів транспорту і дорожнього господарства, невідповідність їх технічного рівня перспективним вимогам;

- низький рівень міжгалузевої координації у розвитку транспортної інфраструктури, що призводить до роз'єднання єдиного транспортного простору, нераціонального використання ресурсів і зниження ефективності використання транспорту;

- слабкий ступінь використання геополітичного положення України та можливостей її транспортних комунікацій для міжнародного транзиту вантажів територією України;

- повільне вдосконалення транспортних технологій та недостатня їх пов'язаність з виробничими, торговельними, складськими і митними технологіями;

- неприпустимо низький рівень інформатизації транспортного процесу та інформаційної взаємодії транспорту з іншими галузями економіки;

- недостатня ефективність фінансово-економічних механізмів, що стимулюють надання інвестицій на розвиток транспорту;

- відставання у реалізації державних і галузевих програм в галузі окремих видів діяльності, видів транспорту, транспортного машинобудування, розбудови державного кордону.

Прискорення вирішення цих проблем має виключно важливе значення не тільки для транспортної галузі, а і для держави в цілому, ефективного функціонування її виробничої та соціальної сфер.

Пріоритетними напрямками державного регулювання в транспортній галузі, зокрема, мають стати модернізація транспортної мережі і термінальних комплексів у складі МТК, впровадження інформаційних технологій, електронного документообігу, розвитку комбінованого транспорту, створення інституту

операторів змішаних перевезень, формування та реалізація цільових програм оновлення рухомого складу на всіх видах транспорту.

Потенційні можливості залучення в Україну міжнародних транспортних потоків великі. Оціночно обсяг транзитних перевезень через територію нашої країни може бути збільшений вже найближчим часом на 25-30%, а в перспективі – в декілька разів. Відповідне зростання надходжень до бюджету може скласти декілька мільярдів доларів США.

УДК 656.2:338

ЛОГІСТИЧНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ РОЗВИТКУ КОНТРЕЙЛЕРНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ВАНТАЖІВ

Пацьора О.В., асистент (ДЕТУТ)

Структурні зміни, що відбуваються у транспортній галузі протягом останніх років, суттєво вплинули на розширення транспортної інфраструктури та посилення вимог щодо якості транспортного обслуговування. В умовах глобалізації невід'ємною рисою розвитку ринку транспортних послуг є дослідження раціональних підходів та застосування скоригованих способів доставки вантажів. Сучасні економічні умови та постійна трансформація галузі обумовлює актуальність ефективної організації контрейлерних перевезень. Забезпечення розвитку контрейлерних перевезень вантажів не можливе без застосування логістичного підходу і відбувається під впливом розвитку логістичної інфраструктури. Вивчення попиту та потреби транспортного обслуговування на основі принципу сегментації надасть можливість збільшити потенціал клієнтури замовників.

До основних параметрів, що впливають на підвищення попиту транспортного обслуговування відносяться:

- характеристика роду вантажу;
- вид та обсяги перевезень;
- регулярність вантажопотоків;
- час та терміновість доставки;
- надійність перевезень;
- об'єктивний рівень тарифів;
- територія, що обслуговується;
- інформативність процесу перевезення вантажу;
- юридичний аспект.

Структура технологічного забезпечення контрейлерного перевезення вантажів передбачає координацію роботи автомобільного транспорту із залізничним стосовно раціональних

маршрутних схем, визначення необхідної кількості рухомого складу, оперативний контроль щодо збереження та безпечності шляху сполучення вантажу, застосування економічних розрахунків ефективності використання рухомого складу і зниження витрат на перевезення, збереження навколишнього середовища.

Основними завданнями, що забезпечать застосування логістичного підходу при організації контрейлерних перевезень вантажів є:

- задоволення потреб вантажовідправників в перевезеннях;
- забезпечення високого рівня обслуговування клієнтури;
- ефективне використання рухомого складу;
- підвищення продуктивності праці;
- застосування оптимального рівня тарифів;
- систематичне одержання прибутку.

В сфері надання транспортних послуг процеси активізації ринкових перетворень вимагають від транспортної системи країни розв'язання нових напрямків стосовно організації перевізного процесу та покращення якості обслуговування клієнтури ринку транспортних послуг, впровадження більш прогресивних технологій перевезень, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних перевізників.

УДК 625.078.1

ПЕРЕДУМОВИ СТВОРЕННЯ ЦЕНТРІВ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В ПРИПОРТОВИХ РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Світлична С.О., здобувач (УкрДАЗТ)

У даний час найбільш перспективним напрямком розвитку транспортного ринку є використання вигідного географічного положення держави, що слугує необхідною передумовою для збільшення транзиту вантажів. Україна знаходиться на шляху основних транзитних потоків між Європою і Азією. Через її територію проходять три міжнародні (Критські) транспортні коридори (МТК) та чотири коридори Організації співробітництва залізниць (ОСЗ). Із них три міжнародні магістралі мають водне сполучення через Чорне море (Пан-європейський транспортний коридор №9, МТК Балтика – Чорне море та транспортний коридор Європа – Кавказ – Азія (TRACECA).